

Dječak koji može sve

Kristijan Mamić ima dva starija brata, koji su bili silno sretni kad je i on došao na ovaj svijet. I brižne roditelje, naravno. Učenik je 7c razreda u Osnovnoj školi Rudeš, u Zagrebu. Najviše voli fiziku, pa matematiku i dobro mu idu. Jednog bi dana volio postati arhitekt. Zato je važno da je dobar u matematici. Sve one statike i tome slično. Odlučio je da se neće brijati do završetka prvog razreda srednje. Ne znam je li s tom odlukom upoznao i svoju braću, ali mi se čini da blaga sjena 'nečega' već prodire iznad njegove gornje usne. I vidi se kad se nasmiješi. Jer, Kristijan je vedar dječak i često se osmjehuje. Nema djevojku. Još. Rano je, kaže s onim svojim zaraznim smiješkom. E, moj Kristijane, baš mi o tomu odlučujemo. Doći će kad bude trebalo doći. I gotovo!

Čekajući ga, pitam se kako ćemo se pozdraviti, rukovati? Kristijan je rođen s tjelesnim nedostatkom, desna mu se ruka nije posve razvila. Ljudi se često zbune kad primijete da je drugi čovjek po nečemu različit. Poneki pobjegnu ili okrenu glavu. Ono što ne znamo pomalo nas plaši i zbunjuje. Kristijan ulazi, vidimo se prvi put u životu, smiješi se i pruža mi lijevu ruku. I ja njemu svoju. Stisak nam je čvrst, muški. Naravno, Kristijan je sportaš. Prvak je Hrvatske u plivanju, u kategoriji S9. Plivati je počeo rekreacijski, na preporuku liječnika, da što više razgiba tijelo. I svoju desnu ruku. Onda je otišao kod Ane Sršen i počeo plivati sve više, i natjecateljski. Doma mu visi petnaestak medalja. Ponekad pliva i s ljudima koji nemaju tjelesne nedostatke. Od njih četrdesetak, Kristijan stigne do cilja prije petorice ili šestorice. A u svojoj je kategoriji nepobjediv. S članovima kluba i hrvatske paralimpijske reprezentacije već je putovao i na međunarodna natjecanja i bio u Austriji, Češkoj i Slovačkoj. Uskrsne blagdane je proveo na sedmodnevnim pripremama u Turskoj. Gdje će sve još biti? I koliko medalja osvojiti?

Ovo o rukovanju lijevom rukom pročitao je u bon-tonu za osobe s invaliditetom. I odmah stao primjenjivati. »Koristi sve što možeš i sve što imaš«, kaže, opet se osmjehujući. U razredu su ga primili ravnopravno, nema posebnih privilegija i radi što i ostali. Dobro, malo sporije piše i crta. Najteže mu je svezati vezice na cipelama. Srećom, postoji i sportska obuća s čičkom, samo je teško pronaći sve veći broj. Ostatak odijevanja savladao je bez problema.

Kristijan kaže kako ne osjeća previše svoj nedostatak. Dobro, možda bi s vremenom mogao nabaviti kakvu protezu, ima toga danas i dosta je dobro, ali i vrlo skupo, pa mu se nekako čini da može i bez nje. Mama je bila jako zadovoljna tretmanom koji je

godinama imao na Goljaku, u Specijalnoj bolnici. S nekim drugim uslugama našega zdravlja nije baš zadovoljna, ali Kristijan nije siguran s kojima i zašto. Valjda je teško doći do nečega što mu nekako pripada, ali eto, uvijek ima neki 'ali'.

Malo ogovaramo učitelje. Uglavnom su dobri, kaže Kristijan pomirljivo, neke voli više, neke manje, kako je to već složeno u svijetu. Nadimke im biraju po prezimenima, nekako se nisu odlučili na maštovitiji pristup. Stavljam svom sugovorniku nekoliko 'bubica' u uho, možda mu moja pučkoškolska iskustva u tomu daju kakvu zgodnu ideju? Kristijan je inače jako dobar dečko, pristojan je, ne pravi probleme ni sebi ni drugima. I ne pravi se važan jer je sportska zvijezda.

Meni se čini da Kristijan sve može. Nije mu lako, znam, ali je uporan, želi učiti, već puno

toga zna i otvoren je za nove spoznaje. I vjerujem da će mu se jednoga dana ostvariti i taj dječaki san i da će postati arhitekt. Danas se, uostalom, najviše u arhitekturi koriste računala, posebno za crtanje. A i tu je doma.

Kristijan je osoba s invaliditetom. Dječak s posebnim potrebama. Čovjek s hendikepom. Čini se da smo uspješniji u izmišljanju novih definicija, nego u znanju i spremnosti da pomognemo onima koji od nas očekuju pomoć. Ili bar razumijevanje. Pa se često okreću sami sebi, zatvaraju se i bježe od svijeta. Kristijan je izabrao drukčiji put. I jako je uspješan u tomu. Ohrabrenje je za sebe, za svoje najbliže, za sve nas. Kristijan je dječak koji može sve.

Duško Popović

popovicdj@yahoo.com

